

Edytorial: Historia pedagogiki rodziny. Twórcy – idee – koncepcje

Zainteresowanie naukowe rodziną w różnych jej aspektach ma swoją długą historię. Badania nad rodziną podejmowane były i są przez przedstawicieli wielu dyscyplin naukowych. Wyrazem docenienia dorobku naukowego poświęconego rodzinie jest niewątpliwie powołanie w ramach Rady Doskonałości Naukowej, w drugiej kadencji jej funkcjonowania (lata 2024–2027), nauk o rodzinie jako dyscypliny i dziedziny. Warto nadmienić, że w Uchwale Rady Doskonałości Naukowej z dnia 13 lutego 2023 r. w sprawie zmian w klasyfikacji dziedzin i dyscyplin określonej w przepisach wydanych na podstawie art. 5 ust. 3 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce wśród wielu dyscyplin, z których wyodrębniła się dyscyplina nauki o rodzinie, została wymieniona pedagogika.

Pozostając w zgodzie z powyższym ustaleniem mówiącym, że badania pedagogiczne mają swój udział w tworzeniu nauki o rodzinie, niniejszy tom poświęcono pedagogicznemu aspektowi rodziny, lokując ustalenia zawarte w artykułach głównie w XX wieku, chociaż Czytelnik znajdzie też odniesienia do problemu głównego w XXI wieku. Refleksja zawarta w 67. numerze „Horyzontów Wychowania” zatytułowanym „Historia pedagogiki rodziny. Twórcy – koncepcje – idee” została poświęcona przede wszystkim dziedzictwu pedagogiki rodziny z perspektywy jej twórców żyjących i tworzących głównie w XX wieku. Autorzy artykułów podjęli próbę wskazania i zaprezentowania wybranych autorów i ich poglądów na rodzinę jako instytucję wychowawczą. Trzeba przy tym podkreślić, że w rozważaniach zawartych w niektórych tekstach ukazano nie tylko zarys koncepcji wychowania w rodzinie proponowany przez wybranego przedstawiciela, ale i zaznaczono, jakie były drogi i przesłanki tworzenia szkół naukowych badań pedagogicznych nad rodziną. Piszący teksty opublikowane w tym zbiorze czasopisma, podejmując się omówienia zagadnienia rodziny, ukazali także tych autorów, dla których ważne było nie tyle tworzenie teorii naukowych pedagogiki rodziny, ile formułowanie przesłanek dla praktyki wychowawczej w tej instytucji. Autorzy tych koncepcji tworzyli tym samym zręby pedagogii rodziny, wyznaczając odrębne role i zadania dla członków rodziny, a w szczególności ojca i matki. Są to twórcy pedagogii rodziny, którzy formułowali programy sztuki wychowania dla rodzin. Czytelnik znajdzie w tym numerze czasopisma także omówienie specyfiki rodziny wynikającej z wykonywania zawodu przez jej członków. Ponadto wśród zamieszczonych w niniejszym tomie tekstów jest szkic dotyczący czasopisma

„Wychowanie w Rodzinie”. I wreszcie w 67. numerze „Horyzontów Wychowania” przedstawiono rys historyczny procesu instytucjonalizacji badań nad rodziną na UIK.

Oddawany do rąk Czytelników tom „Horyzontów Wychowania” jest jedynie przyczynkiem do badań nad dorobkiem naukowym pedagogiki rodziny.

Władysława Szulakiewicz
Redaktor tematyczny numeru